

អ្នកនាំសារ

The Messenger

21

ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៥- ព័ត៌មានពីព្រះសហគមន៍កាតូលិក

៨ មីនា បុណ្យសិទ្ធិនារី

តើលេសិទ្ធិស្ត្រីកំពុង
ឈានទៅមុខ?

តើហេតុអ្វីត្រូវដូរ
ពណ៌ស្បែក
អោយស?
ទំព័រ ២

បណ្តាលយ
ចល័តផ្ទះឱ្យ
កុមារបានអាន
ទំព័រ ៨

សិទ្ធិស្ត្រីមាន
ការវិវត្តន៍តាម
ជំនាន់
ទំព័រ ៦

ហេតុអ្វីត្រូវវិជ្ជាជីវៈពណ៌ស្បែកអាយស?

ទំនោររបស់យុវជនសម័យថ្មីគឺការនិយមប្រើប្រាស់ផលិតផលក្រែមដើម្បីឱ្យស្បែកកាន់តែត្រឡប់ត្រឡាវ។ ពួកគេជឿថាកាលណាស្បែកកាន់តែស ក៏កាន់តែមានគេរាប់អាន ត្រឡប់ត្រឡាវ។ មិនថាប្រុស ឬ ស្រីទេ ការល្អកំរែងនេះបានក្លាយទៅជាម៉ូដសម័យ ទំនើបមួយ ទោះបីពួកគេដឹងថាធ្វើនេះត្រូវការចំណាយធនធានជាច្រើនយ៉ាងណាក្តី។

ស្បែកសម័យពេញនិយម ជារៀងរាល់ថ្ងៃ វិធានតែងតែចំណាយពេលជាង កន្លះម៉ោងក្រោយពីងូតទឹក និង រៀបចំចូលគេង ដើម្បីលាបក្រែម ឬ ឡើងស្បែកស្រស់។ នាងបានជឿ ជាក់ថា ធ្វើនេះ អាចឱ្យស្បែកនាងស្រស់។ អស់ រយៈពេលជាង ៦ខែ មកហើយ ដែលនាងបាន ប្រើឡើយលើស្បែក។ នាងបានដឹងវិធីសាស្ត្រ នេះតាមរយៈមិត្តភក្តិដែលធ្លាប់រៀនសូត្រអោយ ជាមួយគ្នា។ ស្ថិតក្នុងវ័យ ២១ឆ្នាំ វិធានប្រកប ការងារក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលតុបតែងកាយ។ នាងកំពុង រៀបចំ ដើម្បីបើកហាងកែសម្រួលមួយ ក្នុងពេល ឆាប់ៗនេះ ក្រោយពីទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាល អស់រយៈពេលជាច្រើនខែមក។ ក្នុងនោះនាងមិន ដែលភ្លេចលក់នូវផលិតផលក្រែមដើម្បីឱ្យស្បែកស ជូនដល់អតិថិជននាងឡើយ។ វិធានពន្យល់ឱ្យ ដឹងថា៖ “មនុស្សគ្រប់រូបចង់ឱ្យស្បែកសសាច់ខ្ចីល្អ វាជារឿងធម្មតា! មនុស្សភាគច្រើនប្រើឡើយលាប

ស្បែក ដោយសារពួកគេចង់កែអ្វី ដែលមានមកពី ធម្មជាតិ”។ ទោះបីជាយុវជនវ័យនេះ មានស្បែកធម្ម តាសមរម្យហើយយ៉ាងណាក្តី ក៏នាងនៅតែចង់ឱ្យ ស្បែកខ្លួនបានស្អាតប្លែកពីគេទៀតដែរ។ ស្បែកសសំរាប់តាមសំលៀកបំពាក់សម័យថ្មី កញ្ញា ញ៉ែត ថវី ម្ចាស់ហាងសម្រស់នារីខ្មែរបាន និយាយថា ការប្រើឡើយឱ្យខ្លួនសនេះ ចាប់ផ្តើម ពេញនិយមនៅប្រទេសខ្មែរ អស់រយៈពេល ២ឆ្នាំ មកហើយ។ ជាទូទៅ ម្ចាស់ហាងកែសម្រួលភាគ ច្រើនដែលទៅធ្វើការរៀនសូត្រ នៅប្រទេសថៃ តែងពាំនាំនូវអ្វីដែលជាការពេញនិយមរបស់យុវ ជនថៃយកមកសាបព្រោះដាក់យុវជនខ្មែរ។ គាត់ បានអះអាងថា៖ “ជនជាតិអាស៊ីភាគច្រើន និយម ចូលចិត្តស្បែកសម័តស្អាតខុសប្លែកពីធម្មតា។ បើ យើងមានស្បែកខ្មៅ យើងមិនហ៊ានបញ្ចេញសាច់ ទេ ហើយក៏ពុំសូវចូលចិត្តបង្ហាញមុខក្នុងពិធីនានា ដែរ”។ អំណះអំណាងបែបនេះពុំសូវជាមានទម្ងន់ ប៉ុន្មានទេសំរាប់ធ្វើការពន្យល់ លើទំនោរចង់បាន ស្បែកស ពីព្រោះនៅមានហេតុផលមួយទៀត គឺ ថា យុវជន នាសម័យបច្ចុប្បន្ន ចូលចិត្តស្បែកពាក់ បញ្ចេញរាង និង បញ្ចេញសាច់ ជាពិសេសគឺការ

តំលៃនៃព្រះអំណោយទាន
លោកឪពុកអូមែរ ហ៊ុនវិណ័យ មានប្រសាសន៍ថា៖ “រូបកាយ និងពណ៌សំបុរគឺជាព្រះអំណោយ ទានព្រះជាម្ចាស់ដែលផ្តល់ឱ្យយើង។ ទោះបីយើងមានស្បែកខ្មៅ ស ឬលឿងក៏សុទ្ធតែមានតំលៃ ស្មើគ្នា។ ល្អ ឬអាក្រក់ គឺចេញពីផ្លូវចិត្ត និងការប្រព្រឹត្តិរបស់មនុស្សម្នាក់ៗ។ យើងត្រូវរិះ គិត ថែរក្សា និងស្រលាញ់ព្រះអំណោយទាននេះ កុំភ្លើតភ្លើនតាមសម័យនិយម”។ វណ្ណ

ក្រឡឡើយដែលម្ចាស់ ហាងជាអ្នកលាយ ផ្សំសារជាតិផ្សេងៗ ដើម្បីធ្វើឱ្យស្បែកស

ស្បែកពាក់តាមបែបបស្ចិមប្រទេស ពោលគឺមាន អារវាស់ដៃ ខោសំយេះចេញត្រគាក ឬ បែបខ្លី លើ ខ្លឹមក្រោម។ លើសពីនេះទៀតដែរ តាមការ វិវត្តន៍នៃការរចនាម៉ូដសំលៀកបំពាក់ មនុស្សជា ច្រើន បានចូលចិត្តស្បែកពាក់បញ្ចេញសាច់ ដើម្បី បង្ហាញគ្រឿងអលង្ការនៅក្នុងពិធីនានាផងដែរ។ ក្តីកង្វល់ដែលមិនទាន់គិតដល់ មិនថាការលាបឡើ ឬ បកស្បែកទេ ផលប៉ះពាល់ តិចតួចច្រើន ពិតជាអាចនឹងកើតមានជាក់ជាមិន ខាន ប្រសិនបើការអនុវត្តន៍នោះពុំគោរពទៅតាម កូនវិជ្ជាជីវៈទេនោះ។ ទោះបីជា វិធានចង់បាន សម្រស់ស្រស់ស្អាតក្តី ក៏នាងតែងបានគិតទៅដល់ ផលប៉ះពាល់របស់វាផងដែរ។ តាមពិតអស់រយៈ ពេលតែមន្តោពិ ២សប្តាហ៍ ទៅ ១ខែ ប៉ុណ្ណោះ ក្រែមដី ពេញនិយមបានផ្លាស់ប្តូរស្បែកវិធានឱ្យ ស្រស់។ ដោយដាក់ក្នុងក្រឡឡើយមួយ តំលៃ ១៥ដុល្លារ វិធានបានប្រើប្រាស់វា ជាប់ជាប្រចាំ អស់រយៈពេល ៦ខែ។ នាងបានបង្ហើបឱ្យដឹងថា៖ “បើយើងប្រើឡើយដែលអាចធ្វើឱ្យស្បែកឡើង

ស្បែកពាក់តាមបែបបស្ចិមប្រទេស ពោលគឺមាន អារវាស់ដៃ ខោសំយេះចេញត្រគាក ឬ បែបខ្លី លើ ខ្លឹមក្រោម។ លើសពីនេះទៀតដែរ តាមការ វិវត្តន៍នៃការរចនាម៉ូដសំលៀកបំពាក់ មនុស្សជា ច្រើន បានចូលចិត្តស្បែកពាក់បញ្ចេញសាច់ ដើម្បី បង្ហាញគ្រឿងអលង្ការនៅក្នុងពិធីនានាផងដែរ។ ក្តីកង្វល់ដែលមិនទាន់គិតដល់ មិនថាការលាបឡើ ឬ បកស្បែកទេ ផលប៉ះពាល់ តិចតួចច្រើន ពិតជាអាចនឹងកើតមានជាក់ជាមិន ខាន ប្រសិនបើការអនុវត្តន៍នោះពុំគោរពទៅតាម កូនវិជ្ជាជីវៈទេនោះ។ ទោះបីជា វិធានចង់បាន សម្រស់ស្រស់ស្អាតក្តី ក៏នាងតែងបានគិតទៅដល់ ផលប៉ះពាល់របស់វាផងដែរ។ តាមពិតអស់រយៈ ពេលតែមន្តោពិ ២សប្តាហ៍ ទៅ ១ខែ ប៉ុណ្ណោះ ក្រែមដី ពេញនិយមបានផ្លាស់ប្តូរស្បែកវិធានឱ្យ ស្រស់។ ដោយដាក់ក្នុងក្រឡឡើយមួយ តំលៃ ១៥ដុល្លារ វិធានបានប្រើប្រាស់វា ជាប់ជាប្រចាំ អស់រយៈពេល ៦ខែ។ នាងបានបង្ហើបឱ្យដឹងថា៖ “បើយើងប្រើឡើយដែលអាចធ្វើឱ្យស្បែកឡើង

ជាតិ តំរទី កូអ៊ីខ ឱ្យផលអាក្រក់

ផលិតផលឡើយធ្វើឱ្យស្បែកសដែលក្រុម ស្រទាប់យុវវ័យមានទំនោរចូលចិត្ត កំពុងរីកស្តុះស្តាយ។ នេះជាមតិរបស់ វេជ្ជបណ្ឌិត ឡា ហៀវ អនុប្រធាន គ្លីនិកជាតិស៊ីស្បែក និងកាយភាគ។

“ការដែលធ្វើឱ្យស្បែកស វាអាស្រ័យទៅតាម ប្រភេទឡើយដែលប្រើ។ ប្រសិនបើ នៅក្នុងឡើ យនោះមានលាយឡំនូវសារជាតិ **Corticoïde** (តំរទីកូអ៊ីខ) ដែលធម្មតាធ្វើឱ្យស្បែកសាច់ស នោះ វាអាចធ្វើឱ្យស្បែកនោះខូចបាន ពីព្រោះ សារជាតិនេះគេប្រើសំរាប់ព្យាបាលជំងឺតាម ក្នុងមាត់ជាដើម។ បើយកទៅលាបលើ មុខទៀតនោះ គឺវាកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរទៀត ដោយ សារ វាអាចនឹងបណ្តាលឱ្យស្បែកស្លើង បើឡើ យសរសៃឈាមតូចៗចេញច្រាស់។ ស្បែកឡើ យ ក្រហម ត្រូវថ្ងៃជាំ។ បន្ថែមលើនេះ សារជាតិ **Corticoïde** អាចធ្វើឱ្យស្បែកខ្លះសមត្ថភាព ការពារមេរោគផ្សេងៗ ឡើងគ្រាប់ និងធ្វើឱ្យ ស្បែកដុះរោម។ របៀបនេះយើងអាចសង្កេត ឃើញកើតលើអ្នកប្រើឡើយលាយ ឬ ត្រចៀក កាំសំរាប់លាបមុខ។ អ្នកប្រើប្រាស់ភាគច្រើន មានរងរ៉ាវភ្នែកស្អាតត្រូវប៉ះពាល់អ្វីទេ ប៉ុន្តែ ស្បែកមុខគាត់វិញគឺយ៉ាងណាស់។ ចំពោះឡើ យលាបស្បែកនេះ ប្រសិនបើឡើយនោះធម្មតាមិន ចោទជាបញ្ហាអ្វីទេ! បញ្ហានៅត្រង់ថា តើឡើ យស្បែកនោះមានលាយ នូវសារជាតិអ្វីផ្សេង ដែរ ឬអត់? ពីព្រោះថាសព្វថ្ងៃ ម្ចាស់ហាងកែ សម្រួលក៏លាយ រីឯអ្នកប្រើប្រាស់ក៏លាយ។ ចំពោះផលិតផលឡើយដែលចេញមកពីរោងចក្រ ប្រសិនបើផលិតមិនគោរពក្រមសីលធម៌វិជ្ជា ជីវៈទេ គេអាចលាយសារជាតិនេះពីប្រទេស គេមកតែម្តង។ ពិតមែន ឡើយលាយស្បែកសព្វ ថ្ងៃធ្វើឱ្យស្បែកសលឿន! ប៉ុន្តែ បើប្រើរយៈ ពេលយូរ វាអាចនឹងមានផលប៉ះពាល់។ សូមបញ្ជាក់ថា ប្រសិនបើស្បែកខូចធ្ងន់ហើយ ពិបាកកែណាស់! សភាពស្រាលអាចព្យាបាល បាន ប៉ុន្តែ វាបំផ្លាញនូវពេលវេលា និងទ្រព្យ សម្បត្តិ។ អ្វីដែលគួរឱ្យព្រួយបារម្ភនេះ គឺកម្ម- ការវិនិយោគក្រកាត់ដេរ ដែលតែងតែចង់បាន ឱ្យស្បែកស ហើយក៏ទៅទិញផលិតផលលាយ ក្នុងតំលៃថោកដែលនឹងធ្វើឱ្យខូចស្បែក”។ ភាពថ្លៃថ្នូរមិនស្ថិតនៅលើស្បែកស កញ្ញា ហួត សុជាតា មិនសប្បាយចិត្តឡើយ ចំពោះការវាត់ត្នាំស្រីលើស្បែកស្រស់ ធ្វើឱ្យស្បែកសាច់ស។ នេះជាយោបល់របស់នាង៖ “ស្បែកសគឺសំរាប់អ្នកមានអាជីពលក់សម្រស់ នៅក្នុងសង្គម ដូចជា តារាភាពយន្ត ឬអ្នក ចំរៀង។ ប៉ុន្តែ បើយើងជាមនុស្សសាមញ្ញទេ នោះ ខ្ញុំគិតថា នេះគឺជាគំនិតដ៏អួតលំបាក ដែល ចង់ធ្វើឱ្យស្បែកស។ វាពុំបានផ្តល់ប្រយោជន៍ អ្វីទេក្រៅតែពីខាតពេលវេលានិងលុយកាក់។ ខ្ញុំយល់ស្របចំពោះការលាបឡើយពារកំដៅ ថ្ងៃ ប៉ុន្តែ មិនមែនឡើយធ្វើឱ្យស្បែកសាច់សនោះ ទេ។ ជាធម្មតាទេដែលយើងស្រឡាញ់អ្វីដែល ផ្តល់ពីធម្មជាតិរបស់ខ្លួន វាមិនខុសអ្វីអំពីជន ជាតិអឺរ៉ុបដែលមានស្បែកស តែបែរជាទៅអាំង ថ្ងៃនៅក្រោមពន្លឺព្រះអាទិត្យដើម្បីធ្វើឱ្យស្បែក ពួកគេឡើងខ្មៅទៅវិញនោះ”។

លោក ឡា ហៀវ វេជ្ជបណ្ឌិតជំនាញ ស្បែកនិងកាយភាគ។

បងស្រី២រូប នឹងបន្តពាក្យសច្ចា

ថ្ងៃទី២១ មីនាឆេះជាខួបពិសេសមួយរបស់បងស្រី២នាក់ និង បងស្រីសម្លាតក្នុងការរំលឹកនូវពាក្យសច្ចារបស់ខ្លួន និងបន្តពាក្យសច្ចាៗឆ្នាំទៀត។ សំរាប់ពាក្យសច្ចាថ្ងៃនោះ ដែលមានប្រការគឺ ស្តាប់បង្គាប់ កាន់ភាពក្រីក្រ និងកាន់ព្រលួចរិយភាពនោះ បងស្រីទាំងពីរបានប្រកាន់ភ្ជាប់អស់ជាង១ឆ្នាំមកហើយ។ បងស្រី២នាក់មានប្រសាសន៍ថា: “ខ្ញុំមានអំណរសប្បាយ ហើយមានកំលាំងដើរទៅមុខជាមួយព្រះយេស៊ូដោយក្តីសង្ឃឹម និង ពេញចិត្តចំពោះការថ្វាយខ្លួននេះ”។ ចំណែកបងស្រីសម្លាតក៏បានគូសបញ្ជាក់ថា: “ការរស់នៅក្នុងជីវិតបែបនេះគឺដូចពេលដែលព្រះយេស៊ូឡើងលើឈើឆ្កាងដែរ ពេលខ្លះលំបាក ពេលខ្លះសប្បាយ តែយើងយល់ថាបើយើងមានទុក្ខលំបាកព្រះយេស៊ូ ក៏នៅរួមជាមួយយើងដែរ”។ បន្ទាប់ពីសង្គ្រាម បងស្រីទាំង២ជាស្រ្តីខ្មែរដំបូងដែលសុខចិត្តប្តូរស្នាម សព្វថ្ងៃ ពួកគាត់កំពុងបំពេញបេសកកម្មនៅព្រះសហគមន៍ព្រៃវែងភូមិភាគកំពង់ចាម។ បងស្រី សារ៉ូ ដែលជាអ្នកណែនាំបងស្រីទាំង២ ពន្យល់ថា: “យើងរស់តាមវិន័យអ្នកប្តូរដោយធ្វើការតាមគោលដៅព្រះសហគមន៍។ យើងមានបង្រៀនអក្ខរកម្មដល់យុវជន ព្រមទាំងអប់រំខាងផ្លូវចិត្តវិញ្ញាណផងដែរ”។ មេត្រី

បងស្រី២នាក់ និងក្មេងៗដែលទទួលបានការអប់រំដំឡើងនៅព្រៃវែង

Photo: DR

បងប្អូនចំនួន ១៧៤នាក់ ត្រៀមខ្លួនទទួលជីវិតថ្មី

នៅក្នុងសប្តាហ៍ ទី១ នៃរដូវ ៤០សិបថ្ងៃ (រដូវ បញ្ចប់របស់លោកអភិបាល គឺគេ។ ចំណែកនៅ ពួកគេបានរៀនអស់ពេលជាច្រើនឆ្នាំរួចមក”។ ត្រណម) ព្រះសហគមន៍នៃភូមិភាគទាំងបី មាន ភូមិភាគកំពង់ចាមមានយុវជន ៤៥នាក់ផងដែរ។ ចំពោះភូមិភាគភ្នំពេញ លោកអភិបាល អេមិល រៀបចំពិធីត្រាស់ហោយ៉ាងឱឡារីកសំរាប់បងប្អូន នៅឱកាសនេះលោកអភិបាលភូមិភាគកំពង់ចាម ដេតឲ្យបានមានចំណាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងចំពោះ ដែលត្រៀមខ្លួនទទួលនូវអត្តសញ្ញាប្រមុជទឹកក្នុង អន់តូនី សាមី មានប្រសាសន៍ថា: “យើងត្រូវរៀន ពិធីក្នុងសប្តាហ៍ ទី ១ នៃរដូវត្រណមនេះ គឺដើម្បី ឱកាសបុណ្យម្តងខាងមុខនេះ។ សំរាប់ភូមិភាគ ភ្នំពេញមានចំនួន ៨០នាក់ និងភូមិភាគតាតដំបង យុវជនទាំងនោះ ពិសេសបងប្អូននៅគីរីវង្ស ចំនួន ២នាក់ដែលត្រៀមខ្លួនទទួលអត្តសញ្ញាប្រមុជទឹក ឱ្យអ្នកចូលថ្មីមានពេលត្រៀមខ្លួនមុននឹងទទួលនូវ បន្ទាប់ពីពួកគេបានស្វែងរកព្រះយេស៊ូតាមរយៈ អត្តសញ្ញាប្រមុជទឹក មានដូចជា ការធ្វើសំណាក់ ការរស់នៅក្នុងភូមិភាគនីមួយៗ។ នេះបើតាមការ ធម៌ ធ្វើពិធីដេញមា និងរិះគិតព្រះបន្ទូលក្រោយពី រស់នៅក្នុងភូមិភាគនីមួយៗ លី សុវណ្ណា

សុខភាព

តើអាហារូបត្ថម្ភជាអ្វី?

អាហារូបត្ថម្ភ គឺជាអាហារទាំងអស់ដែលយើងបរិភោគរាល់ថ្ងៃដើម្បីរក្សារាងកាយឱ្យមានគុណភាព។ ពួកវាមានច្រើនប្រភេទដូចជា: **Carbohydrates** គឺជាអាហារផ្តល់កំលាំងដល់រាងកាយ ច្រើនមាននៅក្នុងប្រេង ដំឡូង ឆោត ឥដ្ឋ និងស្រូវសាលី។ ប្រូតេអ៊ីនជាអាហារជួយរាងកាយឱ្យធំធាត់ និងលូតលាស់ ច្រើនមាននៅក្នុងសណ្តែក ទឹកដោះគោ ស្លឹក ត្រាប់ធញ្ញជាតិ ត្រី និងសាច់។ វីតាមីន ជាតិខនិវ ឬជាតិវី គឺជាអាហារសំរាប់ការពារសុខភាពនៃរាងកាយពីមេរោគ មានច្រើននៅក្នុងផ្លែឈើពណ៌លឿង និងបន្លែពណ៌

បៃតងជាដើម។ ខ្លាញ់ គឺជួយផ្តល់កំលាំងមាននៅក្នុងប្រេង ខ្លាញ់ បន្លែ និងសាច់។ ខ្លាញ់គឺមិនសូវល្អសំរាប់រាងកាយ ឡើយ ប៉ុន្តែ យើងត្រូវការវាបន្តិចបន្តួចផងដែរ។ ទាំងអស់នេះជាអាហារទ្រទ្រង់រាងកាយ។ បើខ្វះប្រភេទណាៗ យើងនឹងអាចមានជំងឺ។ ចំពោះអ្នកខ្លះអាហារូបត្ថម្ភ ដោយសារភាគច្រើនពួកគេបរិភោគមិនបានគ្រប់គ្រាន់។ ជាពិសេសកូនក្មេងដែលងាយរងគ្រោះនូវកង្វះខាតនេះយ៉ាងខ្លាំង ពិសេសសិស្សពួកគេត្រូវការការលូតលាស់ខ្លាំងក្លា ដូចជា ឆ្អឹង និងសាច់ដុំជាដើម។ ចំពោះតំរូវការប្រូតេអ៊ីនការបរិភោគ គ្រប់គ្រាន់ ធារី និង សំភី

លោកស្រី Marissa Regeno-Manampan វេជ្ជបណ្ឌិត ជំងឺកុមារ នៃគ្លីនិកសហគមន៍ និង គ្រួសារពេទ្យ

វិទ្យុ FM ៩៩.៥ សំលេងព្រះសហគមន៍

វិទ្យុដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការចែកចាយព័ត៌មានបាន រាប់រហ័សនិងគ្រប់ច្រកល្អ។ ដោយផ្អែកលើគំនិត និងព្រះសហគមន៍កាតូលិកក៏បានបង្កើតឡើងនូវកម្មវិធីវិទ្យុមួយឈ្មោះថា “យុវជនសម័យទំនើប”។

ក្រុមការងារវិទ្យុកំពុងតែធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលសំលេងនិងរៀបចំកម្មវិធីនៅក្នុងស្នូឌីយ៉ូ

Photo: P. Samphy

ព្រះសហគមន៍ កាតូលិកមាននូវកម្មវិធីវិទ្យុរបស់ខ្លួនហើយ។ កម្មវិធីនេះមានឈ្មោះថា “យុវជនសម័យទំនើប” ផ្សាយជា រៀងរាល់ថ្ងៃសៅរ៍ វេលាម៉ោង ១.៣០នាទី និងមានការចាក់ ផ្សាយឡើងវិញនៅម៉ោង ៨.៣០នាទីយប់ តាមរយៈស្ថានី- យវិទ្យុគ្រួសារ **FM 99.5 MHz**។ រយៈពេល ១៥នាទី នៃការ ផ្សាយកម្មវិធី ប្រើប្រាស់អ្នកស្តាប់អាច ពន្យល់កិច្ចសំភាសន៍សួរ យោបល់យុវជនទាំងឡាយ ស្តាប់បទចម្រៀង និងការផ្តោតប្តូរ យោបល់គ្នាទៅវិញទៅមករវាងពិធីករទាំងពីរ។

កញ្ញា ហ៊ូ សុខធី គឺស្ថិតក្នុងចំណោមយុវជន ២នាក់ ដែល មានភារកិច្ចផលិតកម្មវិធីនេះ។ យុវនារីអាយុ ២៣ឆ្នាំ រូប នេះ បានផ្តល់ចំណាប់អារម្មណ៍ ក្នុងការរៀបចំកម្មវិធីនេះថា: “យើងមានគោលបំណងចង់អប់រំ និងជំរុញដល់យុវជនខ្មែរ ក្នុងការបញ្ចេញមតិតាមរយៈកម្មវិធីសំលេងរបស់ ពួកគេប្រៀបបីដូចជាសារមួយ ឆ្លើយទៅកាន់សង្គមជាតិទាំង មូលឱ្យស្តាប់នូវអ្វីដែលជាតំរូវការរបស់គេ និងឱ្យអ្នកស្តាប់ ធ្វើការពិចារណាកាន់សេចក្តីនូវទស្សនៈរបស់ពួកគេដែរ”។

សព្វថ្ងៃ យុវនារីទាំងពីរ (ធីរី និងកញ្ញា) ទទួលបាននូវការ បណ្តុះបណ្តាលផលិតកម្មវិធីវិទ្យុពីសំណាក់អ្នកជំនាញ គឺ អ្នកស្រី លីង លីប្រុន ជាជនជាតិអាមេរិកដើមកំណើតខ្មែរ។ ដោយមានបទពិសោធន៍រយៈពេល ៥ ឆ្នាំ លើផ្នែកនេះ អ្នក ស្រី គឺជាអ្នកជួយសំរាប់សំរួលស្វែងរកប្រធានបទជាមួយយុវ នារីទាំងពីរ។ អ្នកស្រីបានពន្យល់ពីហេតុផលនៃការចូលរួម រៀបចំកម្មវិធីនេះថា: “ខ្ញុំចង់កសាងសង្គមយុវជន ពិសេស បង្កើតទំនាក់ទំនងរវាងយុវជន និងយុវជន។ ខ្ញុំជឿថាសង្គម យុវជនមានសក្តានុពល និងបំរើបម្រុង អាចនឹងក្លាយជាតំរូវ សំរាប់ខ្លួនឯង ក៏ដូចជាសង្គមជាតិ”។ អ្នកស្រីបានមានប្រសា សន៍បញ្ជាក់បន្ថែមទៀតថា ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុពិត ជាអាចជួយលើកតម្កើងផលិតផលវិទ្យុសម័យទំនើប។ ទាក់ទងនឹងប្រសិទ្ធភាពនៃវិទ្យុក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ លោក ចាំ

ទស្សនៈរបស់ លោកអូ ម៉ែ រ

នាយកការិយាល័យផ្សព្វ ផ្សាយព័ត៌មានកាតូលិក “យើងសង្ឃឹមថាព្រះ សហគមន៍កាតូលិកនៅ ប្រទេសកម្ពុជានៅពេល អនាគតនឹងមានក្រុមយុវ ជនធ្វើការផលិតកម្មវិធី វិទ្យុលើប្រធានបទស្តីអំពី តំលៃជីវិតមនុស្ស និង គ្រិស្តបរិស័ទដែលនឹងចាក់ ផ្សាយនៅទូទាំងប្រទេស កម្ពុជា។ កម្មវិធីនេះនឹង មានការចាក់ផ្សាយតាម រយៈស្ថានីយវិទ្យុផ្សេងៗ ទៀតដូចជាស្ថានីយខេត្ត បាត់ដំបង ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តកំពង់ចាម និងនៅ ទីក្រុងព្រះសីហនុ”។

ស្តាប់ រ៉ាហ្វូ (Pascal Rafeud) ទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសផ្នែក ព្រឹត្តិប័ត្រអ្នកនាំសាររបស់ការិយាល័យ **C.S.C** បានមានប្រ សាសន៍ថា: “ការផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈរលកធាតុអាកាស គឺ មានសារៈសំខាន់ជាងសារព័ត៌មាន ពិសេសសំរាប់សារព័ត៌- មានអ្នកអានចំនួនតិចតួចណាស់នៅប្រទេសកម្ពុជា។ កម្ម- វិធីដែលអ្នកស្តាប់ចាប់អារម្មណ៍គឺផ្តោតទៅលើបញ្ហាដែល បាន និងកំពុងតែកើតឡើងនៅជុំវិញខ្លួនរបស់ពួកគេ”។

ចាប់ពីពេលនេះទៅកម្មវិធី “យុវជនសម័យទំនើប” នឹង ផ្តល់ការផ្សាយរបស់ខ្លួនជាទៀងទាត់។ ការជ្រើសរើសម៉ោង ចាក់ផ្សាយលើស្ថានីយវិទ្យុគ្រួសារ **FM 99.5** ត្រូវបានលោក ឪពុកអូម៉ែរពន្យល់ថា នេះជារបៀបៗ សំរាប់យើងក្នុងការ ធ្វើទំនាក់ទំនងគ្នា។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកគេជាគ្រិស្តបរិស័ទ ជឿ លើព្រះយេស៊ូដូចគ្នា។ ដូចនេះគួរតែរួបរួមសហការគ្នាជាមួយ មួយ។ ចំណែកអ្នកស្រី ចំនួន សាមីន ឆាយីកាស្ថានីយវិទ្យុ នេះក៏សំដែងការស្វាគមន៍ចំពោះកិច្ចសហការនេះដែរ។ គាត់ បានបញ្ជាក់ឱ្យដឹងថា: “យុវជនឆ្នាំ មានភាពបញ្ហាសម្រេច គ្នា។ អ្នកខ្លះស្គាល់ពីតំលៃមនុស្ស ឯមួយចំនួនទៀតតែងបាន ប្រព្រឹត្តអំពើខុសច្បាប់ ដូចជាការប្រើថ្នាំញៀន ប្រព្រឹត្តរឿង អាក្រក់ណាស់ដែលធ្វើឱ្យសង្គមជួបការលំបាក។ និយាយរួម កម្មវិធីនេះគឺអាចឆ្លើយតបបានចំពោះតំរូវការយុវជន”។ សំ រ៉ាធី និង ដារីដ

ឆ្លងកាត់ជាច្រើនជំនាន់មកហើយ ស្ត្រីខ្មែរ ហាក់បីដូចជា មិនមានសិទ្ធិស្មើនឹងបុរស ឡើយ។ គេតែងចាត់ទុកមនុស្សស្ត្រីគឺជា ភេទទន់ខ្សោយ និងពុំមានសមត្ថភាពដូច បុរសទេ។ ប៉ុន្តែនាពេលបច្ចុប្បន្ន គំនិត ទាំងនេះកំពុងតែប្រែប្រួលបន្តិចម្តងៗ។

សមាជិកបីនាក់នៃគ្រួសារៗដែល រស់នៅឆ្លងកាត់សម័យកាលទាំងបី

សិទ្ធិ ស្ត្រី មានការវិវត្តន៍ តាមជំនាន់

ស្ត្រីក្នុងសម័យអាណានិគមបារាំង សម័យអាណានិគមបារាំង ស្ត្រីមិនមានសិទ្ធិគ្រប់ គ្រាន់ទេនៅក្នុងគ្រួសារ។ ការអប់រំកូនស្ត្រី ក៏ដូច ជាការផ្តល់សិទ្ធិឱ្យពួកគេ គឺមានភាពអយុត្តិធម៌។ ឪពុកម្តាយនិយមផ្តល់សិទ្ធិកូនប្រុសច្រើនជាងកូន ស្ត្រី ដូចជាបញ្ជូនកូនប្រុសឱ្យទៅរៀន ហើយទុក កូនស្ត្រីនៅផ្ទះជាដើម។ ជាមួយនឹងមាត់កំពុងតែ ទំពាស្តាណាយាយ អ៊ុំ នៅ ដែលមានអាយុ ៧៦ ឆ្នាំ ជាស្ត្រីម្នាក់ដែលកើតក្នុងសម័យអាណានិគម បារាំង។ គាត់បានមានប្រសាសន៍ខ្លាំងៗថា:

“ម្តាយខ្ញុំមិនផ្តល់សិទ្ធិឱ្យខ្ញុំបានទេទៅរៀនទេ។ គាត់ ថាមិនចាច់ថាចេះអ្វីទេនាំធ្វើស្រែ ហើយលក់វា ទិញមាសទុកទៅ។ វាស្រួលហើយ”។ ចំពោះការរើសគូស្រករក៏ដូច្នោះដែរ គឺឪពុកម្តាយ

ជាអ្នករៀបចំទុកដាក់គូស្រករឱ្យកូនស្ត្រី។ លោក យាយបានបញ្ចេញសំណើដល់កូនស្ត្រីថា: “ខ្ញុំមិន ដែលស្គាល់គាត់(វី) ខ្ញុំទេ គឺម្តាយខ្ញុំលើកខ្ញុំទៅ គាត់ដោយមិនបានសួរខ្ញុំមុន”។ គាត់ក៏បានបន្ថែម ទៀតថា: “ទោះបីជាមានការរំលោភសិទ្ធិដូច្នោះក៏ ដោយ ក៏នៅមានកូនស្ត្រីមួយចំនួនមិនយល់ព្រម នឹងការគាបសង្កត់ មកលើសិទ្ធិរបស់ពួកគេដែរ គឺ ពួកគេហ៊ានដល់ទៅប្រកែកជីវិតរបស់ មិនព្រមរៀប ការ ដែលទង្វើនេះចាស់ជំនាន់នោះហៅថាកូនស្ត្រី មិនដើរតាមគន្លងធម៌ ឬជាស្ត្រីខាតលក្ខណ៍ដែល ធ្វើឱ្យឪពុកម្តាយខ្មាស់គេ”។

ស្ត្រីសម័យមុន និងក្នុងរបបប៉ុលពត អ្នកស្រី ឈិត ប៊ុនដ្ឋា ជាកូនស្រីរបស់លោកយាយ អ៊ុំ នៅ។ ស្ថិតក្នុងវ័យពាក់កណ្តាលមនុស្ស គាត់ បានក្លាយទៅជាស្ត្រីម្នាក់ ដែលមិនចេះអក្សរ ពី- ព្រោះ កាលពីក្នុងវ័យកុមារភាព គាត់មិនបានទៅ សាលារៀនឡើយ។ ម្តាយគាត់ធ្វើនំ ឱ្យគាត់យក ទៅលក់ដើម្បីយកប្រាក់ទៅផ្គត់ផ្គង់ការរៀនសូ- ត្ររបស់ប្អូនប្រុស។ លើសពីនេះ គាត់ក៏ត្រូវរៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយនឹងបុរស ដែលឪពុកម្តាយ គាត់ជាអ្នករៀបចំឱ្យ។ ដោយនៅនឹងដៃកំពុងតែ កាន់ក្រាស់សិតសក់ជាប់ជាមួយផងនោះ អ្នកស្រី បានមានប្រសាសន៍ថា: “ខ្ញុំយល់ថា ការផ្តល់សិទ្ធិ ទៅឱ្យនារីៗ គឺមានលក្ខណៈប្រសើរណាស់។ ស្ត្រី ត្រូវមានសិទ្ធិស្មើភាពជាមួយបុរស។ យើងត្រូវ

អ្នកស្រី ឈិត ប៊ុនដ្ឋា
“ខ្ញុំមិនដែលឮនិងឃើញ មាននរណាប្រារព្ធធ្វើទិវា សិទ្ធិនារីនេះក្នុងរបបប៉ុល- ពត ហើយនារីក៏មិនមាន សិទ្ធិ និងសេរីភាពដូចសង្គមសម័យឥឡូវដែរ។ ពីមុនសូម្បីសិទ្ធិក្នុងការតវ៉ាក៏គ្មានផង ហើយ ការតវ៉ានោះបើគ្មានហេតុផលសមស្របទេ គឺ មិនហ៊ានតវ៉ាដែរដោយខ្លាចអំណាចរបស់គេ”។

តែធ្វើការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក តែក៏មិនត្រូវ ប្រើសិទ្ធិនោះឱ្យហួសហេតុពេកដែរ”។ គាត់បានបន្តថា: “អ្វីៗ ដែលម្តាយរបស់ខ្ញុំមិនបាន ផ្តល់សិទ្ធិឱ្យខ្ញុំនោះ គឺជាកំហុសមួយ ពិសេស គឺ ការរើសគូស្រករ។ ដូច្នោះ ខ្ញុំនឹងមិនយកសិទ្ធិ និង ទំលាប់របស់ម្តាយខ្ញុំមកប្រើជាមួយកូនស្ត្រីខ្ញុំទេ។ ខ្ញុំនឹងផ្តល់សិទ្ធិដល់គេ ទាំងការសិក្សា ការដើរកំ- សាន្ត និងការរើសគូស្រករផងដែរ តែមិនអាចធ្វើ ឱ្យប្រុសស្រីស្មើគ្នាហេតុពេកដែរ”។ នារីនៅក្នុងសម័យបច្ចុប្បន្ន ជាមួយនឹងសម្លេងបំបាក់នៅផ្ទះ កញ្ញា ហែម ចាន់សុផារី បានទទួលស្វាគមន៍រាក់ទាក់ភ្ញៀវជា- មួយទឹកមុខយ៉ាងស្រស់ស្រាយ។ កញ្ញា សុផារី មានអាយុ១៩ឆ្នាំ ជាសិស្សវិទ្យាល័យទួលទំពូង។

លោកយាយ អ៊ុំ នៅ
“សម័យបារាំង ខ្ញុំមិន ដែលឃើញមានប្រារព្ធធ្វើ ទិវាសិទ្ធិនារីអ្វីទេ ខ្ញុំទើបតែឮ នៅសម័យនេះឯង។ ខ្ញុំ យល់ថាស្ត្រីត្រូវតែមានសិទ្ធិតវ៉ាជាមួយអ្នកដទៃ ពីព្រោះនៅសម័យមុននោះ ខ្ញុំតែងឃើញថា ពេលមានប្រជុំម្តងៗ គេហៅតែបុរសទៅទេ ចំណែក នារីមិនអាចទៅចូលរួមបានឡើយ”។

គោលនយោបាយលើ កស្មួយ ដល់ សិទ្ធិនារី

អប់រំស្ត្រី: ដោយសង្កេតឃើញថាស្ត្រីចំនួន ៥២% ជាអនកូរជន(អ្នកមិនចេះអក្សរ) ក្រសួងកិច្ចការនារីមានគោលនយោបាយធ្វើឱ្យ ស្ត្រីបានរៀនសូត្រ និងឱ្យមានជំនាញច្បាស់ លាស់ដើម្បីប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិត។ សុខភាព: ក្រសួងនឹងចូលរួមសហការជា មួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធដូចជាក្រសួងសុខាភិបាល ដោយធ្វើយ៉ាងណាធ្វើការកាត់បន្ថយអត្រា ស្លាប់ពេលឆ្លងទន្លេ និងកាត់បន្ថយការចម្លង ជំងឺអេដស៍ពិស្វាមិមកឱ្យរាវិយា និងកូនៗ។ ច្បាប់: បង្កើតច្បាប់ដាក់ទោសបុរសប្រពន្ធ ដែលប្រើអំពើហិង្សាដាក់គ្រួសារ និងធ្វើ ច្បាប់ណែនាំអប់រំដល់ក្រុមគ្រួសារឱ្យដឹងពី សុភមង្គលក្នុងគ្រួសារដោយធ្វើយ៉ាងណាឱ្យ ការប្រើអំពើហិង្សាលែងមាននៅក្នុងគំនិត របស់បុរសជាស្វាមី។

ផ្តល់អំណាចសេដ្ឋកិច្ចជូនស្ត្រី: បង្កើតការ បង្រៀនស្ត្រីដែលគ្មានលទ្ធភាព ឬគ្មាន ចំណេះដឹងឱ្យមានជំនាញមានការងារធ្វើដើម្បី ឱ្យស្ត្រីអាចរកប្រាក់កំរៃបានដោយខ្លួនឯង។ ស្ត្រី និងសេចក្តីសំរេច (ស្ត្រីអភិបាលកិច្ច): ផ្តល់សិទ្ធិឱ្យស្ត្រីអាចធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តទៅ លើហេតុការណ៍អ្វីមួយបាន។

សម្រង់ កិច្ចសម្ភាសន៍ របស់ លោក ជំ ទារី អ៊ីង កន្តានារី តាមទូរទស្សន៍ CTN។

នាងគឺជានារីម្នាក់ដែលមានសំណាង បានមកកើត នៅក្នុងសម័យមួយ ដែលសង្គមបានផ្តល់សិទ្ធិ និង យកចិត្តទុកដាក់ចំពោះនារីភេទ។ នាងមានការ យល់ដឹងច្រើនអំពីសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេសសិទ្ធិនារី ពីព្រោះមានពួកកម្មវិធីសិក្សានៅសាលារៀន។ ធារី បានបញ្ចេញនូវទស្សនៈរបស់នាងថា: “នារី ត្រូវតែមានសិទ្ធិស្មើនឹងបុរស ពោលគឺ មិនអាចឱ្យ ដូចនៅក្នុងសម័យជំនាន់ចាស់បុរាណនោះទេដែល ពីមុនគេច្រើននាំគ្នាយល់ថា នារីវិលចម្រៀមមិនពុំ តែឥលូវជាសម័យអ៊ិនធឺណេត ដែលនារីមានស-

មត្តភាពអាចធ្វើអ្វីៗបានដូចបុរសដែរ ហើយជូន កាល ក៏អាចធ្វើបានលើសពីបុរសផង”។ នាងបាន បន្ថែមទៀតថា នៅសាលារៀននាងធ្វើការទំនាក់ ទំនង ដោយប្រើសិទ្ធិស្មើគ្នា មិនប្រកាន់វណ្ណៈ ឬ ជាតិសាសន៍ឡើយ ឯនៅក្នុងក្រុមគ្រួសារ គឺនាង ប្រើប្រាស់សិទ្ធិ ដោយគោរពឪពុកម្តាយក្នុងភាព

កញ្ញាហែម ចាន់សុផារី
“សព្វថ្ងៃនេះខ្ញុំមានសិទ្ធិ សេរីភាពគ្រប់គ្រាន់ទាំង នៅក្នុងគ្រួសារ សាលា និងក្នុងសង្គម។ ប៉ុន្តែ មិនមែនមានន័យថាយើងមានសិទ្ធិ ហើយចេះ តែប្រើតាមតែអំពើចិត្តរបស់យើងនោះដែរ គឺ ត្រូវប្រើឱ្យសមហេតុសមផលផងដែរ។ ខ្ញុំគិត ថានៅពេលអនាគត នារីនឹងអាចក្លាយជាអ្នក គ្រប់គ្រងប្រទេសជាតិបានដូចជាបុរសដែរ”។

ជាស្ត្រីគ្រប់លក្ខណ៍។ នាងយល់ថា សព្វថ្ងៃ នាង មានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបញ្ចេញមតិយោបល់ ទាំងនៅក្នុងគ្រួសារ និងក្នុងសាលា ហើយបើម្តង ធ្វើអ្វីៗ គឺនាងមានសិទ្ធិធ្វើបាន។

តាមរយៈសំដីអះអាងរបស់ជីដូន ម្តាយ និង កូន ស្ត្រីខាងលើនេះធ្វើឱ្យយើងមើលឃើញនូវទិដ្ឋភាព នៃសង្គមខ្មែរ ពិសេស សិទ្ធិនារីដែលឆ្លងកាត់តាម សម័យកាល។ ឆ្លងតាមរយៈនេះ មតិដែលយល់ ថាស្ត្រីមានភាពទន់ខ្សោយឬគ្មានសមត្ថភាពនោះ កំពុងតែឈានទៅរកការសាបរលាយជាបណ្តើរៗ ហើយ។ ដូច្នោះ ដើម្បីចូលរួមចំណែកក្នុងការលើក ស្តុយសិទ្ធិនារី ការដាក់បញ្ហាបច្ចុប្បន្នគោលការណ៍ នៅក្នុងមជ្ឈដ្ឋានគ្រួសារ ក៏ដូចជាមជ្ឈដ្ឋានសង្គម គឺជាកត្តាចាំបាច់មួយ ដែលប្រជាជនទូទៅត្រូវរួម គ្នាអនុវត្តដោយខានពុំបាន។ ទន្ទឹមគ្នានេះដែរ ការផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យស្ត្រីបានរៀន សូត្រក៏គឺជាគន្លឹះដ៏ចំបងមួយក្នុងការលើកស្តុយ ដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ស្ត្រី ផងដែរ។ ម៉ុំ គន្ធា និងបូលីន ដារីដ

តួលេខនារី ភេទ កំពុងរងគ្រោះ

តាមរបាយការណ៍របស់សមាគម អាដ ហុក នៅឆ្នាំ ២០០៤ បានបង្ហាញឱ្យឃើញថា អំពើ ហិង្សានៅក្នុងគ្រួសារ មានចំនួន៤៣៦ករណី ក្នុងនោះ៦៩% កើតឡើងនៅលើគ្រួសារដែល ជីវភាពមានការខ្វះខាត និងក្រីក្រ។ ចំណែក អំពើហិង្សាសេសសន្តវៈបានកើតឡើង ចំនួន ៣២៦ករណី។ ការជួញដូរភេទមានចំនួន៣៦ ករណីដែលមានជនរងគ្រោះជានារីអាយុ១៤ ឆ្នាំចំនួន៣៦នាក់ស្មើនឹង៥៥.៣៨%។ តួលេខ នេះ គឺកើនឡើង ៥.៣៨% បើប្រៀបធៀប ទៅនឹងឆ្នាំ២០០៣ដែលមានតែ៥០%នោះ។ លោកស្រី លីម មុនី ប្រធានផ្នែកការពារសិទ្ធិ នារីរបស់សមាគម អាដ ហុក បានឱ្យដឹងថា ភាពក្រីក្រ ការហូរចូល និងប្រើប្រាស់គ្រឿង ញៀន ការធ្លាក់ចុះនៃសីលធម៌សង្គម និងក- ត្តាអនុវត្តច្បាប់របស់មន្ត្រីនៅមានកំរិត ជា មូលហេតុ ដែលនាំឱ្យស្ត្រី ទទួលរងអំពើ ជួញ ដូរផ្លូវភេទ និង ការរំលោភបំពាន។

មូលហេតុ ចំបង នៃអំពើហិង្សា

តាមរបាយការណ៍នៅឆ្នាំ២០០៤ របស់អង្គ- ការកម្ពុជាដើម្បីជួយស្ត្រី មានវិបត្តិបានឱ្យដឹង ថាអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ បានកើតមានចំនួន ៨៨២ករណី។ កញ្ញា ចាស់ វណ្ណារី ជាបុគ្គលិក ផ្នែកស៊ើបអង្កេតរឿងក្តីនៃអំពើហិង្សា ក្នុង គ្រួសាររបស់អង្គការនេះនិយាយថា: “អំពើ ហិង្សាដែលកើតមាននេះបណ្តាលមកពីបញ្ហា ចំបងចំនួនបី ទី១ គឺប្តីអាងអំណាចនៅក្នុង គ្រួសារ ទី២ប្រទេសមិនទាន់មានច្បាប់ស្តីអំពី ការទប់ស្កាត់នូវអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងទី ៣ គឺបញ្ហា និងនិទណ្ឌភាព (ការរួចខ្លួនពីការ ផ្តន្ទាទោសពីសំណុំរឿង)។”។ សំ វារី

បណ្ណាល័យចល័តជួយឱ្យកុមារបានអាន

ជារៀងរាល់ព្រឹក រថយន្តចល័តពណ៌សធ្វើដំណើរត្រាច់មរតាមតំបន់ជាក្រុងភ្នំពេញ។ រថយន្តដែលត្រូវបានកែច្នៃធ្វើជាបណ្ណាល័យចល័តទាំងនេះតែងទៅលេច នៅតាមសង្កាត់ ឬភូមិក្រីក្រមួយចំនួន។ ដោយសារហេតុនេះហើយទើបកុមារៗ អាចមានឱកាសបានស្តាប់រឿងនិទាន លេងល្បែងអប់រំ និងអានសៀវភៅ។

ដំណើររបស់បណ្ណាល័យនៅភ្នំពេញ

ថ្ងៃនេះ ដោយចេញដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់ភាគខាងលិចនៃរាជធានីភ្នំពេញ រថយន្តចល័តមួយគ្រឿងបានបោះពួយលើផ្លូវគ្រួសក្រហមដើម្បីទៅភូមិត្រពាំងពារ ខណ្ឌដង្កោ។ ដូចរៀងរាល់ថ្ងៃចំនួន៧ដែរ មានកុមារប្រហែល៣០នាក់ តែងអង្គុយចោមដោយ ចាំលោក “ត្រូ” របស់គេ នៅក្នុងអាស្រមសាលាបុណ្យក្នុងភូមិ។ “ការប្រើសេរីសកន្លែងត្រូវមានការសហការ និងយល់ព្រមពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចផងដែរមុននឹងចាប់ផ្តើមសកម្មភាព”។ នេះជាប្រសាសន៍របស់លោកយៀវ សម្បត្តិ អ្នកបើកបររថយន្ត និងជាបណ្ណាល័យចល័តទី៤របស់អង្គការស៊ីប៊ី។ រថយន្តចល័តនេះកំពុងមានដំណើរការក្នុងភូមិចំនួន១០ អស់រយៈពេលមួយឆ្នាំកន្លងមកហើយ។ ពេលបច្ចុប្បន្នក្នុងក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ

អង្គការស៊ីប៊ីមានបណ្ណាល័យចល័ត ចំនួន៤ ដែលផ្តល់ទីក្នុងភូមិចំនួន ៥៤កន្លែង ខាងក្រៅរាជធានីភ្នំពេញ។ រៀបចំក្រាលកន្ទេល និងលាងទឹកស្អាតដៃ បណ្ណាល័យចល័តតែងបានទទួលការស្វាគមន៍ពីកុមារ ព្រោះការអានសៀវភៅ ឬលេងល្បែងផ្សេងៗ ពុំមានយកប្រាក់ឡើយ។ ដំបូងលោកគ្រូបណ្ណាល័យរៀបចំក្រាលកន្ទេល និងឡាំងសៀវភៅ និងគាត់ស្នើអោយកុមារទាំងអស់ទៅលាងដៃជាមុនសិន ទើបពួកគេអាចចាប់ផ្តើមអានសៀវភៅ ឬលេងល្បែងកំសាន្តបាន។ បន្ទាប់មកបណ្ណាល័យរៀបចំផ្តល់ឱកាសឱ្យកុមារស្តាប់ ដោយមានការបង្ហាញនូវ រូបភាពនានាទៀតផង។ សំរាប់ថ្ងៃនេះ រឿងនិទានមានចំណងជើង

ក្មេងប្រុសរូបនេះកំពុងតែមានអារម្មណ៍ពាក់ចិត្តទៅនឹងការអានសៀវភៅរឿងព្រេងនិទានដែលប្រកបទៅដោយរូបភាពពណ៌ធម្មជាតិ និងមានការរចនាទំព័រដ៏រស់រវើកក្រោយពេលដែលរថយន្តបណ្ណាល័យចល័តបើកបរទៅដល់ភូមិរបស់គេ។

Photo: Davith

ថា ប្រវត្តិភ្នំយ៉ាត នៅក្រុងប៉ៃលិន។ ក្មេងៗអង្គុយស្តាប់ចំហមាត់ដោយជាក់ចិត្តបំផុត។ លើសពីនេះទៀត ពួកគេអាចចូលរួមឆ្លើយសំណួររបស់លោកគ្រូជុំវិញចំណេះដឹងអំពីភូមិ-វិទ្យា ធម្មជាតិ និងវប្បធម៌ជាដើម។ គំនូរផាត់ពណ៌ និងល្បែងអប់រំ ក្រោយមកបណ្ណាល័យរៀបចំអោយក្មេងៗ លេងល្បែងវិ:គិត បត់ក្រដាស និងគូរគំនូរ។ លោក យៀវ សម្បត្តិ បានពន្យល់ឱ្យដឹងថា: “ពេលដែលមានក្មេងមកច្រើនពេក ខ្ញុំស្នើឱ្យពួកគេលេងល្បែងផ្សេងទៀត ប្រើសំរាប់កុំឱ្យពួកគេអត់ធ្មត់។”

បញ្ហាអន្តរជាតិ

ថាក់ស៊ីនដឹកនាំតាមប្រជាធិបតេយ្យ

កាលពីដើមខែកុម្ភៈ ប្រទេសថៃបានរៀបចំធ្វើការបោះឆ្នោតជាតិមួយដែលមានគណបក្សនយោបាយ ចំនួន២០ និងអ្នកបោះឆ្នោតចំនួន ៤៤.៨លាននាក់មកចូលរួម។

គណបក្សសំខាន់ៗចំនួន៤ ដែលនឹងទទួលនូវអសនៈ (កៅអី) ទាំង៥០០ នៅក្នុងសភាជាតិ មានគណបក្សថៃស្រឡាញ់ថៃ គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យ គណបក្សជាតិថៃ និងគណបក្សមហាជន។ គណបក្សថៃស្រឡាញ់ថៃបានទទួលការគាំទ្រពីប្រជាជនយ៉ាងខ្លាំងក្លា ដែលគេរំពឹងថានឹងទទួលបានអសនៈចំនួន៣៤៩។ នេះមានកំនើនបើប្រៀបធៀបទៅនឹងអសនៈចំនួន២៤៨លានពីការបោះឆ្នោតនាឆ្នាំ២០០១។ លោក ប៉ានីតាន វឌ្ឍនយ៉ាងន អ្នកវិភាគសន្តិសុខនៅមហាវិទ្យាល័យទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិនៃសាកលវិទ្យាល័យ ជូឡា ឡុងកន

បានលើកឡើងនូវហេតុផលនាពេលក្រោយជ័យជំនះ ដ៏មានប្រជាប្រិយភាពរបស់គណបក្សថៃស្រឡាញ់ថៃមានដូចជា: ការបង្កើនរចនាសម្ព័ន្ធសមាជិក និងសកម្មជនគណបក្ស ការកើនឡើងនៃយុវជនអ្នកគាំទ្រ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយ និងកម្មវិធីនយោបាយរបស់ខ្លួន។ ក្រុមអ្នកវិភាគនយោបាយខ្លះទៀតបានវាយតម្លៃថា ជោគជ័យរបស់គណបក្សនេះគឺដោយសារ លោក ថាក់ស៊ីន បានបំពេញបេសកកម្មបំរើជាតិ ប្រកបទៅដោយសមត្ថភាពខ្ពស់ គឺផ្តើមចេញពីការបញ្ចប់មហាវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច នាឆ្នាំ១៩៩៧។

តេយ្យវីងត្ន័ង

លោកបានធ្វើយុទ្ធនាការកំទេចរាល់សកម្មភាពជួញដូរគ្រឿងញៀនដែលសម្រាប់ជនសង្ស័យជាង ២០០០នាក់។ លោកក៏បានរក្សាស្ថេរភាពនយោបាយសំរាប់អំពើហិង្សានៅភាគខាងត្បូងប្រទេសជាពិសេសនៅស្រុកតាកបែននៃខេត្តណាតរវ៉ាត់ពីរវ៉ាត់។ លើសពីនេះទៀត ក្រោយមហាវិវាទសកម្មភាពយកស៊ូណាមី លោកបានដោះស្រាយស្ថានភាពនេះយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់និងទាន់ពេលវេលាដោយប្រើថវិកាជាតិ និងមូលនិធិសប្បុរសជនជួយដល់ជនរងគ្រោះ និងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៃប្រទេស។ សំរាប់រ៉ានី

ជីវប្រវត្តិរបស់លោកថាក់ស៊ីន លោកថាក់ស៊ីន ស៊ុណាវ៉ាត្រាកើតថ្ងៃទី២កក្កដា ១៩៤៩ ខេត្តឈៀងម៉ែ។ លោកគឺជាអ្នកមានបំផុតនៅថៃជាមួយនឹងទឹកប្រាក់ប្រហែល២ពាន់លានដុល្លារ។ លោកបានបង្កើតនូវគណបក្សថៃស្រឡាញ់ថៃឆ្នាំ១៩៩៨។

បើតង់ ត្រៀម ដណ្តើមពាន

នៅកម្ពុជា កីឡាបើតង់មានការរីកចម្រើនជាខ្លាំង។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣ កីឡាករបើតង់ខ្មែរដណ្តើមពានមេដាយជាច្រើនសំរាប់ជាតិពីអាស៊ានអាស៊ីអាគ្នេយ៍។ លើកនេះគឺត្រូវត្រៀមដណ្តើមពាន Pan Pacific។

Photo: P. Samphy

កីឡាករវិនីខ្មែរនិងមេដាយមាស នៃកីឡាស៊ីហ្គេមនៅប្រទេស វៀតណាមកាលពីឆ្នាំ២០០៣

ពានរង្វាន់ Pan Pacific (ឆាន ប៉ាស៊ីហ្វិក) គឺជាពានរង្វាន់មួយក្នុងចំណោមពានរង្វាន់អន្តរជាតិផ្សេងៗទៀត សំរាប់កីឡាបើតង់។ តាមពិតពាននេះត្រូវបានប្រទេសសិង្ហបុរី និងប្រទេសជប៉ុនឯកភាពផ្តល់ឱកាសឱ្យកីឡាករ ហើយរៀបចំធ្វើឡើងតែនៅប្រទេសវៀតណាមប៉ុណ្ណោះ។ ក្រោយពេលទទួលបានដំណឹងថាពានរង្វាន់នេះនឹងត្រូវរៀបចំឡើង លើកទី១១ ដល់ទី១៤ មីនា ឆ្នាំ២០០៥នេះ សហព័ន្ធកីឡាបើតង់ខ្មែរបានធ្វើការត្រៀមលក្ខណៈ មួយចំនួនដើម្បីដណ្តើមយកជ័យ។ កីឡាករបើតង់ទាំងអស់ដែលសហព័ន្ធប្រកួតប្រជែងនៅក្នុងនោះមានកីឡាករ២ក្រុមរួមមានកីឡាករ២០រូប និងកីឡាករ១២ក្រុមទៀតមានកីឡាករ៤១រូបផងដែរ ព្រមទាំងមួយក្រុមប្រកួត២២នាក់ និងប្រធានគណៈប្រតិភូម្នាក់ ជាអ្នកដឹកនាំ។ តាមប្រសាសន៍លោក ឯម ហៀង ជាអនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍

នៃលេខាធិការដ្ឋានសហព័ន្ធកីឡាប៊ូល និងបើតង់កម្ពុជាបានឱ្យដឹងថា សំរាប់ការប្រកួតពានរង្វាន់ Pan Pacific លើកនេះ លោកក៏បានធ្វើការប្រមូលផ្តុំកីឡាករ ដែលជាជំរើសជាតិនៅឆ្នាំ២០០៤ និងកីឡាករដែលធ្លាប់ជាប់ជំរើសជាតិពីមុនៗយកមកធ្វើការបង្វែរចាប់ពីថ្ងៃ ១កុម្ភៈ រហូតដល់ថ្ងៃចេញទៅប្រកួត។ ទន្ទឹមគ្នានេះដែរ កញ្ញា អ៊ុក ស្រីមុំ ជាកីឡាករវិនីជំរើសជាតិនិយាយថា: “ខ្ញុំមិនអាចស្មានដឹងអំពីលទ្ធផលដែលនឹងទទួលបាននោះទេ។ ប៉ុន្តែខ្ញុំនឹងខិតខំប្រឹងប្រែងឱ្យអស់ពីលទ្ធភាពដើម្បីដណ្តើមមេដាយពានជាតិ”។ ជាទូទៅនៅរាល់ពេលប្រកួតពានរង្វាន់ម្តងៗ កីឡាករម្នាក់ៗត្រូវមានគុណសម្បត្តិសមស្រប ទើបអាចទៅចូលរួមប្រកួតបាន។ កីឡាករនោះត្រូវតែមានសមត្ថភាព និងបទពិសោធន៍ល្អៗក្នុងការទៅនឹងអគ្គនិកល្លប្រពៃផងដែរ។ ផាត សំភី

របៀបលេង កីឡាបើតង់
លើទីធ្លាណាមួយ កីឡាករ បើតង់ត្រូវតូសរង្វង់១១ ឈរនៅក្នុងរង្វង់នោះ។ គាត់ត្រូវចោលដុំប៊ូលដែក សំដៅទៅរកគ្រាប់ប៊ូលតូច ដែលនៅខាងមុខ។ ពេល ចោលមិនត្រូវឱ្យជើង លើបចេញពីរង្វង់ឡើយ។ ក្រុមកីឡាករដែលឈ្នះគឺ ទៅជិតគ្រាប់ប៊ូលជាងគេ។

ក្រុមវាលស្រែ ពណ្តាក់សង្កម

សព្វថ្ងៃនេះ សិល្បៈចម្រៀមមានប្រជាប្រិយភាពយ៉ាងខ្លាំងសំរាប់ស្រទាប់យុវវ័យ។ ក្នុងចំណោមផលិតកម្មចម្រៀមនានាជាច្រើន ក្រុមវាលស្រែបានបង្ហាញចេញនូវវិកលក្ខណៈដោយឡែករបស់ខ្លួន។

ក្រុមវាលស្រែតែងប្រើប្រាស់ហ្គីតា ជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់ក្នុងការប្រគុំតន្ត្រីរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងការប្រៀបបទចម្រៀមដែលអត្តនិយមនិងតន្ត្រីទៅលើរឿងស្នេហាជាសំខាន់ទេ។ លោក កាន សុពណ៍ ដែលជាសមាជិកម្នាក់របស់ក្រុមវាលស្រែបានបង្ហាញឱ្យដឹងថា អាល់ប៊ុមចម្រៀមទី២ នឹងចេញផ្សាយនៅថ្ងៃ២៣ ឬ២៤ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៥។ នេះគឺជាអាល់ប៊ុម មួយដែលរួមមានទាំងអស់ ២៤បទ ដែលក្នុងនោះមាន ២CD (ថាសចម្រៀម) មានទាំងភាសាខ្មែរ និងភាសាបារាំង។ មុននឹងចេញផ្សាយនូវអាល់ប៊ុមថ្មីនេះ ក្រុមវាលស្រែនឹងធ្វើការប្រគុំតន្ត្រីមួយនៅមជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌ពារាំង ហើយនឹងលក់អាល់ប៊ុមចម្រៀមដំបូងនៅថ្ងៃនោះតែម្តង ដោយលក់ក្នុងតម្លៃប្រហែលបីដុល្លារ។ លោក ហុង សិហា សមាជិកក្រុមមួយរូបទៀតនិយាយថា: “សំរាប់អាល់ប៊ុមថ្មីនេះ អត្តនិយមនៃបទចម្រៀម គឺមានរៀបរាប់អំពីរឿងរ៉ាវប្រវត្តិសាស្ត្រ បរិ-

ស្ថាន និងបញ្ហាពិភពដែលកើតមានក្នុងសង្គម និងស្នេហាក្នុងន័យអប់រំ។ លើកនេះប្រែប្រួលនេះដើម្បីធ្វើឱ្យមានការលាយឡំនូវគ្រប់រសជាតិសំរាប់បទចម្រៀមទាំងអស់ក្នុងគោលបំណងរំលឹកដល់ជនជាតិខ្មែរយើងទាំងអស់គ្នាឱ្យចូលរួមថែរក្សាសម្បត្តិវប្បធម៌ជាតិដ៏មានតម្លៃឱ្យនៅតែរស់រវើក”។ ជាទូទៅ អាល់ប៊ុមចម្រៀមរបស់ក្រុមវាលស្រែច្រើនមានលក់នៅតាមបណ្តាហាងនៅក្នុងផ្សារធំៗ ដូចជា ផ្សារស្វីយ៉ា ឬទូលទំពូងជាដើម ដោយមិនមានលក់នៅតាមតូបតូចៗទេ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី លោក កាន សុពណ៍ បន្ថែមថា ក្រុមលោកត្រូវចំណាយពេលវេលាច្រើន ក្នុងការនិពន្ធបទភ្លេងទំនុកច្រៀង និងសម្តែងរួមគ្នា។ ប៉ុន្តែ វាមិនបានឱ្យនូវផលចំណេញអ្វីទេ។ តាមពិត កិច្ចការនេះគឺធ្វើឡើងដោយសារទឹកចិត្ត និងអន្ទះចង់ឱ្យប្រិយមិត្តបានស្តាប់ចម្រៀម និងឃើញរូបរាងក្រុម។ ផាត សំភី

Photo: Sopon

ក្រុមវាលស្រែកំពុងប្រគុំតន្ត្រីនៅវិទ្យាល័យមុនីវង្សឱ្យសិស្សមើលកំសាន្តនៅបន្ទប់សិក្សា

មុខរបរ

ការងារសំអាងការកំពុងមានការទទួលស្គាល់ច្រើនពីក្រុមយុវនារី។ អាជីពនេះមិនជាងាយស្រួលនោះទេសំរាប់អ្នកកំពុងសិក្សា និងអ្នកដែលប្រកបរបរនេះដោយផ្ទាល់នោះ។

Photo: Kumhear

អ្នកសំអាងការ

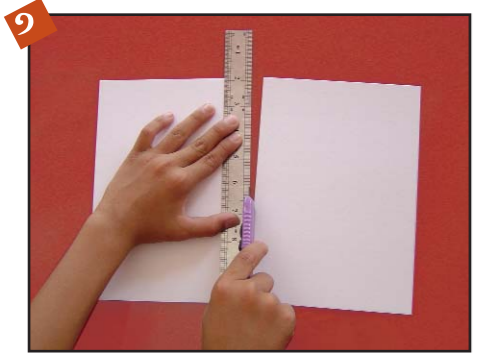
ការងារ
នៅក្នុងពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាចាំបាច់ត្រូវឱ្យមានអ្នកសំអាងការដើម្បីរៀបចំតុបតែងមុខមាត់ សម្លៀកបំពាក់ឱ្យដល់កូនកំលោះ និងកូនក្រមុំ។ ការងារនេះភាគច្រើនជាការងាររបស់មនុស្សស្រី ពីព្រោះវាជាការងារមួយដែលត្រូវឱ្យអ្នកធ្វើត្រូវមានចិត្តអត់ធ្មត់ តស៊ូ និងថ្លៃថ្នូរជាតិច្នោះ។ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកសំអាងការក៏ត្រូវឱ្យចេះមានគំនិតច្នៃប្រឌិតផងដែរ។ នៅពេលដែលចង់បំពេញចិត្តរបស់អតិថិជន ឱ្យមាន

ការពេញចិត្តលើការងាររបស់ខ្លួន អ្នកសំអាងការត្រូវតាំងចិត្តធ្វើតាមតម្រូវការ ឬតាមការសំណូមពររបស់អតិថិជននោះជានិច្ចដោយមិនអាចប្រកែកបានឡើយ។ អ្នកនាង គ្រុយ សុខ កញ្ញា ម្ចាស់ហាងសំអាងការពន្លឺពេជ្រ ដែលមានបទពិសោធន៍ជាង១០ឆ្នាំមកហើយនោះ មានប្រសាសន៍ថា: “ការដែលហាងខ្ញុំនៅតែទទួលបានការពេញចិត្តពីភ្ញៀវរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃដោយសារខ្ញុំតែងមានការអត់ធ្មត់ទាំងពាក្យសំដី ទាំងការងារ និងចេះសម្របសម្រួលជាមួយពួកគេ”។ **ផលទទួលបាន**
ក្នុងមួយខែៗ អ្នកសំអាងការអាចរកចំណូលបាន ជាមធ្យមពី៣០០ទៅ ៤០០ដុល្លារ ក្នុងមួយរយៈកាល។ ក្នុងមួយ

រោងការ អ្នកសំអាងអាចរកចំណូលបាន យ៉ាងហោចណាស់ ក៏ ៤០០ដុល្លារ ដែរ។ ចំពោះតម្លៃនៃការចូលសំអាងការ គឺមានការខុសៗគ្នា មានពី៣០០ទៅ ៧០០ដុល្លារ គឺអាស្រ័យទៅតាមសម្លៀកបំពាក់ចាស់ ឬថ្មី។ **ព័ត៌មានសិក្សា**
ដើម្បីឱ្យបានក្លាយខ្លួនទៅជាអ្នកសំអាងការដែលមានជំនាញខ្ពស់ គេត្រូវឱ្យមានការសិក្សាឱ្យបានច្បាស់លាស់។ គេត្រូវស្វែងរកសាលាដែលមានគ្រូមានជំនាញខ្ពស់ និងបទពិសោធន៍ច្រើនឆ្នាំ។ តំលៃ ៥០០ដុល្លារ សំរាប់១វគ្គសិក្សាសំអាងការបាន។ នៅពេលរៀនចប់ អ្នកនឹងអាចយកចំណេះទៅប្រើប្រាស់។ ម៉ុ គន្ធា

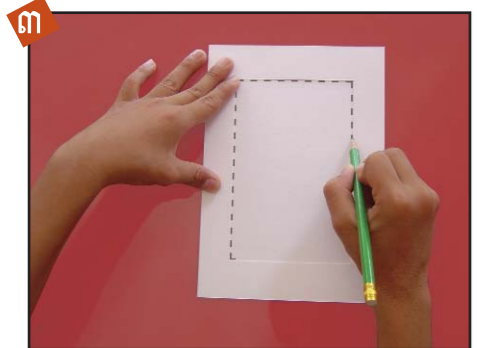
សាលាសិក្សាសំអាងការ
សំអាងការពន្លឺពេជ្រ ០១២ ៨៨៣ ២៨៤។
សំអាងការ ចាន់ណា ទាន់សម័យ។ ទូរស័ព្ទ: ០១២ ៤០៣ ៧៥៥។
សំអាងការ អប្សរា ឌីយ៉ាម៉ង់។ ទូរស័ព្ទ: ០១២ ៨៦៦ ១៩៣។

នៅពេលនេះ “អ្នកនាំសារ” សូមបង្ហាញជូនបង្អស់? អំពីរបៀបធ្វើស៊ីម៉ង់ត៍ មន្ទីរចតដី ងាយស្រួលមួយ ដើម្បីឱ្យបង្អស់ អាចប្រើប្រាស់ស៊ីម៉ង់ត៍នេះដាក់រូបចតណាមួយក៏បានឱ្យតែបង្អស់ស្រលាញ់ពេញចិត្ត។

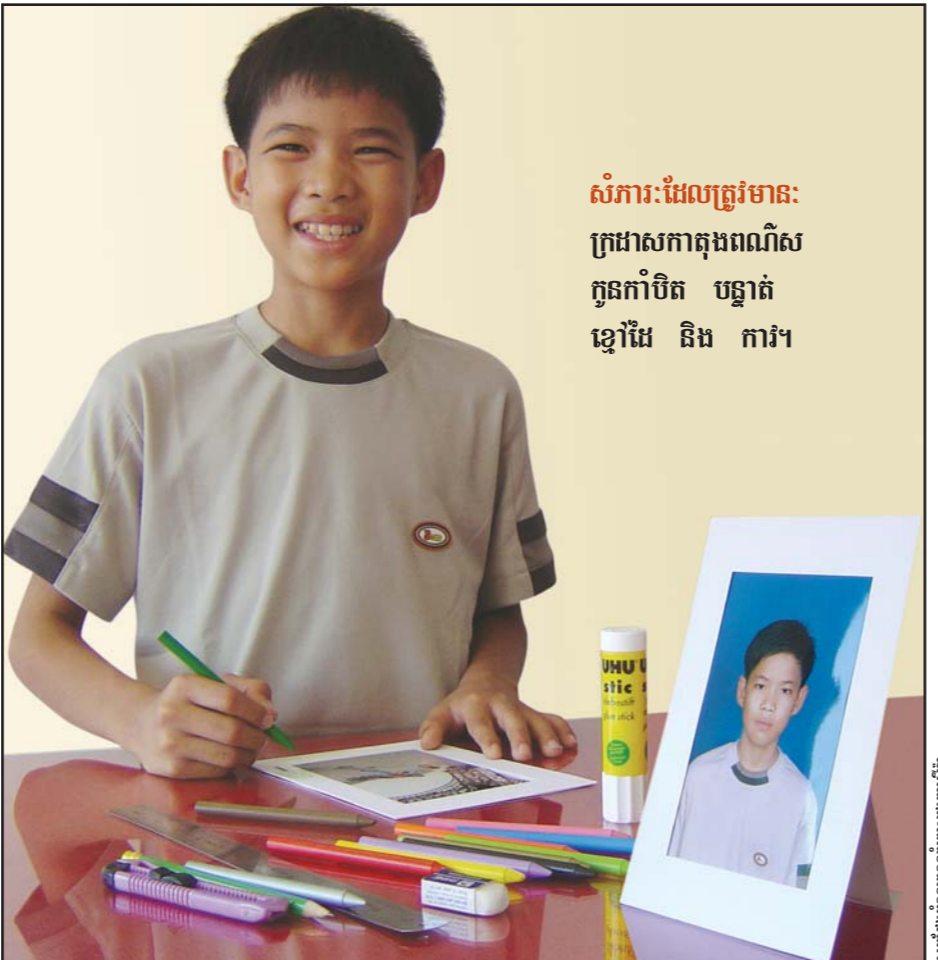

១. កាត់ក្រដាសរាងចតុកោណកែង ២ សន្លឹកប្រវែង ១៥សម គុណ ២១សម។

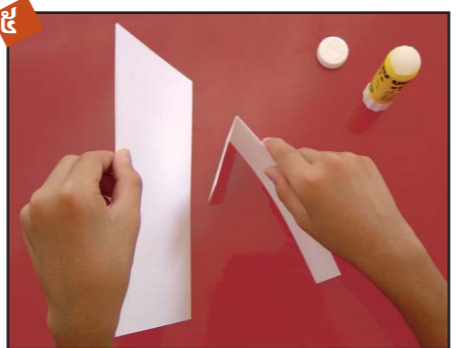
២. ដាក់រូបចតនៅចំកណ្តាលកាតុងទី១ ហើយគូសស្នាមតាមទំហំរូបចត រួចកាត់ ទៅតាមស្នាមនោះ។

៣. ដាក់ក្រដាសទី១ លើក្រដាសទី២ ហើយគូសតាមស្នាម ដែលបានកាត់រួច មកហើយនោះ។

៤. យកការ៉ាបិទរូបចតលើក្រដាសទី២ តាមស្នាម ដែលបានគូសទុក រួចបិទ ក្រដាសទី១ លើក្រដាសទី២។

៥. កាត់ក្រដាសប្រវែង ២១សម គុណ ៦សម។ រួចបត់ត្រឹម ៦សម ហើយបិទ ភ្ជាប់លើ ខ្នងស៊ីម៉ង់ត៍។

សូមផ្ញើអំណរគុណចំពោះអ្នករាល់គ្នា